

ת.ד. 102 בני ברק
פקס: 03-5055919
9139191@gmail.com

זכר מואמינים

גליון שבועי מבית 'בני אמונים'

פרשת כי תשא תשפ"ב שנה ט | גליון מס' 421

בני אמונים

בני תפלה בפרשה

פרתחו שערים

דבר מוסד וגשיא 'בני אמונים'

ברכה משלמת נאמרת בשנים

פרשת השבוע פותחת במצות הכאת תרומה לה', שקלים.

למרבח הפליאה, שעור התרומה הוא מחצית השקל ולא שקל שלם. ומדוע? וכי בעבור מצוה נעלה כנגד המשכן לא היה ראוי יותר לתת שקל משלם?!

מסתבר שטמון כאן למוד עצום על תפקיד היהודי כחלק מתוך עם ישראל. וכך מביא האלשיף הקדוש בשמו של רבי שלמה אלקבץ, בעל ה'לכה דודי': ככה שצוה התורה שהשקל השלם לא יבא אלא בצרוף תרומה של שני יהודים יחדו, היא באה להראות לנו שיהודי אינו יכול להחשב 'שלם' אלא כאשר מצטרף אליו יהודי נוסף, על כן גזרה שתרימת השקל למשכן לא תהא משלמת אלא בצרוף שני יהודים יחדו.

דומה כי אין דבר שיכול להמחיש יסוד נפלא זה טוב יותר מהנושא שבו אנו זוכים לעסק מדי שבוע - הברכות והאמן; בלי שיצטרף למברך אדם העונה אמן לא תוכל הברכה להתקיים בשלמותה. יכול אדם לעמד ולברך ככונה ובדבקות ואף יצא ככה ידי חובת ברכה, אך 'ברכה שלמה' לא תהיה אלא כאשר ברכתו תזכה למענה אמן.

כמוכן, גם לאמן כשעצמה אין כל משמעות אלא רק כשהיא נאמרת במענה לברכה. אמירת אמן נותנת אשור ותקף לברכה שגשמעה זה עתה, ובכה נוצר השלוב המשלם והמורה של 'ברכה שלמה' - ונאמר אמן! הברכה נעשית שלמה כאשר נאמרת אחריה אמן.

אנו מרחלים כי תפלותינו ובקשותינו תתקיימה בשלמות, וכזאת אנו מבטאים אף בגסס הברכות: 'תשובה שלמה'; 'גאלה שלמה'; 'רפואה שלמה'; אם כן, נלמד אפוא כיצד הופכים את הברכה ל'שלמה' - נודא מראש שיש משהו בסביבה שיענה אמן אחר הברכה, וכמוכן נהדר ונשמח בעצמנו לענות אמן אחר ברכות סובבינו.

כה נזכה לכל הטובות בשלמות, אמן!

בקריאת 'והנרומה שמו יחדו',

שבת שלום ומברך,

ר' יוסף יוסף

תפלת פושעים מסורה קטרוג מתפלת הצדיקים

"מח לה סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה וזה בד כבד יהיה" (ל לז)

פרש רש"י (ע"פ פיריותו ב) כי אהד מסממני הקטרות הנזכרים בפסוק זה - ה'חלבנה' - היה בעל ריח רע, וזמנאה הכתוב בין סמני הקטרות. ללמדנו, שלא יקל בעינינו לצרף עמנו באגדת תעניותינו ותפלותינו את פושעי ישראל שהיו נמני עמנו. מלשון רש"י משמע שלא רק שתפלת הרשע אינה מפרעה לתפלת הצבור, אלא היא אף מסייעת לה להתקבל, הא כיצד?

פרש החתם סופר:

כאשר השטן רואה את הכשרים שבישראל מתפילים, מיד הוא עומד עליהם להפריעם ולבלבל פונתם, בחוששו פן יבקשו בה מחילה וסליחה וישונו בתשובה על עוונותיהם. ואולם, לתפלת פושעי ישראל המתפילים על עניני עולם הזה, אין הוא מפריע. לפיכך כאשר מצרפים את הרשעים לתפלת הכשרים, סובר השטן שמטרת ההתאספות היא להתפלל על עניני העולם הזה, ושוב אין הוא מפריע לתפלה ('לקוטי חבר בן חיים' ח"ה דף כד א).

'א-ל ישמרני' בזכות 'ישמרני'

"ישמרני בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם" (לא טו)

הראב"ן הביא כי מנהג צרפת להוסיף בתפלת ערבית של ליל שבת לאחר חתימת ברכת השכיבנו - "הפורש סכת שלום עלינו", את הפסוק: "ישמרני בני ישראל את השבת...", לפי שפרישת סכת שלום מאת הבורא מתנית בשמירת שבת. הוסיף וכתב האבודרהם כי ליסוד זה כון האבן עזרא בלשון הפותחת את פיוטו הנודע: "כי אשמרה שבת - א-ל ישמרני" (ספר המנהיג הלכות שבת סי' ג; אבודרהם מעריב של שבת).

זכוי הרבים באמירת 'ויכלו'

"ישמרני בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם" (לא טו)

דרש רבי יוסף שלום אלישיב:

שני צוויים נאמרו בפסוק זה; הראשון

- "ישמרני בני ישראל את השבת" מחיב כל אדם מישראל לשמר שבת, והשני - "לעשות את השבת" מחיב את שומרי השבת לדאג שגם אחרים ישמרו את השבת. שכן הברית של ישראל עם השבת אינה ברית של יחידים, אלא ברית של כל ישראל כאחד. וכאשר יש מהם שאינם שומרים את השבת, הברית אינה מתקיימת.

אפשר לבאר כי כדי לקיים את שני הצוויים האלה אנו אומרים בליל שבת את פרשת 'ויכלו' שתי פעמים: הראשונה בתפלת הלחש - כנגד הצווי האישי לשמירת השבת, והשנייה בקול רם מיד לאחר תפלת הלחש - כנגד הצווי להזהיר אחרים על שמירת השבת.

לזאת אף כונו חכמים באומרם (שבת קיט ב): "כל המתפלל ואומר 'ויכלו' מעלה עליו הכתוב כאלו נעשה שתי קדושות ברוח הוא במעשה בראשית". והנה לכאורה אמירת 'ויכלו' נכללת בסדר תפלת העמידה, ומהי הלשון "המתפלל ואומר 'ויכלו'" כפיכחול שני דברים שונים הם? אלא בודאי כוננתם לשבח את מי שכבר התפלל ואמר 'ויכלו' בתפלתו, והוא הוזהר ואמר 'ויכלו' בקול אחר התפלה כדי להזהיר אחרים על שמירת השבת, שרק הוא זוכה להגיע לדרגת "שתף לקדוש ברוך הוא במעשה בראשית" (דברי אגדה).

'ולא יהיה בהם נגף' בזכות מאה ברכות

"כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו לה' כפקד אתם ולא יהיה בהם נגף כפקד אתם" (ל יב)

דרש חכם סעדיה צפירה מחכמי תימן:

פסוק זה רומז לדברי חכמים (במ"ר יח כא) שאמירת מאה ברכות מצילה מפגפה, וכדלהלן: ראשי התבות "כפר נפשו לה" הם בגימטריה מאה. ללמדך שאם יקפיד האדם לתת כפר נפשו לה' - מאה ברכות בכל יום - אזי מבטח לו: "ולא יהיה בהם נגף".

פסוק צרוף'

תפלה תמימה שקרבה במרחקים

העובר במרכז העיר דאלאס שבטקסס - ארצות הברית - לא יוכל להתעלם מהבנין המרשים הנצב באמצע העיר ומפיץ אור יהודי בהיר על כל סביבתו. בנין המרכז היהודי בדאלאס משמש כמגדלור בעבור רבבות יהודים מתושבי טקסס, שרבים מהם גלו לראשונה את משמעות יהדותם בין כתליו.

מאחורי הקמתו של בנין זה עומד ספור יוצא דופן שספר המשפיע הנודע הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א:

כשהסמוך הרה"ג רבי משה רודנר שליט"א לרבנות החליט להעתיק את מגוריו לעיר דאלאס שבמדינת טקסס, במטרה להקדיש

השנוי התרחש בפתע פתאום. היה זה בשעה שישב הרב בביתו וסעד את ארוחת הערב בחיק משפחתו. לפתע נשמעו נקישות על הדלת. הרב מהר לפתח. הוא חשב כי בודאי מדובר בעוד אחד מהמדפקים על דלתו לברורים שונים בנושאי יהדות, שכן ביתו היה זה מכבר לכתבת מכרת לכל פונה ומבקש.

המקומיים במטרה להקים להם קהלה מסודרת. אלא שהמזל לא האיר לו פנים. כמעט כל מכשול אפשרי עמד בדרך. בכל צעד שבקש לעשות הוא נתקל בקשיים בירוקרטיים וכלכליים שמונעו ממנו את האפשרות להגשים את שאיפותיו.

כך במשך תקופה ארוכה הוא ישב בביתו הצנוע, נסה ונכשל שוב ושוב, עד שכמעט וחדש להרים ידים ביאוש.

השנוי התרחש בפתע פתאום. היה זה בשעה שישב הרב בביתו וסעד את ארוחת הערב בחיק משפחתו. לפתע נשמעו נקישות על הדלת. הרב מהר לפתח. הוא חשב כי בודאי מדובר בעוד אחד מהמדפקים על דלתו לברורים שונים בנושאי יהדות, שכן ביתו היה זה מכבר לכתבת מכרת לכל פונה ומבקש.

אלא שהפעם היה מדובר במקרה שונה. בפתח עמד אדם מבגד לבוש בהדור רב. הוא הזדהה כיהודי בן המקום המבקש לשמע מעט יותר על משמעות היותו בן לעם היהודי, לקבל מידע וללמד על המורשת העתיקה.

פניות שכאלה הפיחו ברבי משה רוח חיים. הוא הזמין את האיש לשבת בסלון ביתו הצנוע, ובמשך שעה ארוכה שוחח עמו בהרחבה והשיב לו על כל שאלותיו. הרב רודנר הסביר לאיש כי היהדות אינה רק לאס אלא היא מחייבת את בניה לנהל את חייהם לפי ההוראות המדיניות שנקבעו בהר סיני לפני אלפי שנים, הוראות שנושאו תקפות עד עצם היום הזה.

דבריו של הרב נפלו על אזניים קשובות. המלים שנאמרו בעדינות אך בנחישות הפיחו רוח חיים וטל תחיה בלבו היהודי של בן שיחו והעלו דמעות התרגשות בעיניו.

בשלהי הדברים שתף הרב רודנר כבדרך אגב את בן שיחו בקשיים הרבים שהוא עובר בדרך לממש את רצונו להפיץ את אור התורה והיהדות בקרב יהודי טקסס. השתוף נעשה בתם לב ובלי פוגות מיחדות, אלא שאז, מבלי הכנה מקדמת הושיט האיש את ידו לכיס חליפתו ושלף פנקס המחאות מהדור. אחר שלף מכיסו עט מזהב, רשם על אחת מההמחאות את מה שרשם, קפל אותה והושיט לרב. הרב רודנר המפתע הביט בהמחאה ונאלם דם, הסכום שהיה רשום עליה היה אגדי לפי כל

קנה מדה - ששה מיליוני דולרים! "אינני רוצה ששום קשי יעמוד בפניך בדרךך לממש את יעודך החשוב", אמר לו האיש, "בתרומה שנתתי לך תוכל לבנות בנין מכבד שבאמצעותו תוכל להפיץ תורה ויהדות, לא רק בדאלאס, אלא בכל רחבי טקסס".

מרב ההתרגשות לא הצליח הרב רודנר להוציא מלה מפיו. בקושי הצליח להפרד מהאיש במלות תודה ספורות, והלה הלך לדרך.

בשבועות ובחדשים הבאים היה הרב רודנר עסוק למעלה ראש בחפוש קרקע מתאימה ובגיוס צות מקצועי שיתכנו את הבנין שיתאים לצרכים היהודיים. הרב נועץ בתורם הנדיב בכל צעד, אלא שבשבועות ספורים לאחר התרומה נפטר התורם באופן פתאומי. כנראה השלים בתרומתו את תפקידו בעולם.

בהספד הנרגש שנשא בלויה חשף הרב רודנר לראשונה את ששח לו התורם זמן קצר לאחר התרומה:

"מן הסתם תרצה לדעת מה הביא אותי לתת תרומה עצומה מבלי שהתבקשתי", אמר לו התורם, "ובכן, היה זה לפני זמן מה בבקור נדיר שערכת בי בארץ ישראל. בשעת לילה מאחרת הגעתי אל הכתל המערבי. המראות סביבי היו כלם חדשים לי, אולם המראה שתפס אותי יותר מכל היה היהודי מבגד שעמד ליד הקיר העתיק והתפפל בדבקות ובכונה כשעיניו זולגות דמעות, ופניו קורנות אצילות יהודית טהורה.

במשך דקות ארוכות לא יכלתי להתיק את עיני מהאיש שסמל בעבורי את כל מה שהיהדות מיצגת. נראה היה כי הנאות העולם אינן תופסות אצלו מקום והוא שואב את כל חיותו הישר מהמקור העליון. התפעלתי ממנו כל כך עד שרציתי לגשת אליו ולדבר אתו, אולי אף לדבק בו כמורה דרך, אלא שהשעה הייתה מאחרת ונאלצתי לעזב את המקום.

בשובי הביתה, לאחר הבקור המרגש, הדבר הראשון שעשיתי היה לברר האם גם בדאלאס הרחוקה ישנם יהודים כמוהו. הפנו אותי לביתך, שוחחתי אתך, והאמת - לא התאכזבתי... את המשך הספור אתה יודע בעצמך..."

תרומת הענק שקבל לידיו הרב רודנר לא הגיעה מאלוהים. היא הייתה תוצאה ישירה של תפלה חמה ואמתית שבקעה מעמק לבו של יהודי אלמוני שבודאי אינו יודע מה פעל באמצעותה - אלפי יהודים שהתקרבו לתורה ולמצוות, וזכו הרבים אדיר שנמשך ונמשך עד עצם היום הזה.

פניני פרשת השבוע' כי תבא

את כל מרצו וכשוריו להפצת יהדות בעיר זו.

העיר דאלאס, למרות גדלה העצום, הייתה במשך שנים רבות כמדבר שממה רחני לרבבות היהודים המתגוררים בה. דוקא משום כך החליט הרב רודנר להשתקע בעיר זו, מתוך תקווה כי יזכה להפיץ רוח חיים יהודית במרחביה השוממים ולהצית כמה שיותר שלהבות בגחלים שעוד עממו בה.

בתחלת דרכו הוא שכר דירה קטנה במרכז העיר והחל לקים בה שעורים ופעילויות שונות ברוח יהודית. בדרך זו קנה לנסות לצר קשרים עם היהודים

ברכת 'סליחה'

מקור הברכה

הברכה הששית בסדר ברכות שמונה עשרה היא ברכת הסליחה. את מקומה של ברכת הסליחה לאחר ברכת התשובה סמכו חכמים (מגלה ז' ב) על הפסוק (שע"ה גה ז): "וישב אל ה' וירחמהו ואל אלקינו כי ירבה לסלוח", ומכאן שעל ידי ששב האדם מדרך הרעה ומקבל על עצמו ללכת בדרך טובה, זוכה שהקדוש ברוך הוא יסלח לו על חטאיו (טור או"ח קטו).

סמך נוסף לברכה זו למדו חכמים (שם) מהפסוק (שם ו'): "ולבבו יבין ושב ורפא לו", שלאחר ברכות ה'בינה' וה'תשובה' באה הברכה על הסליחה המביאה רפואה לנפש האדם (ארחות חיים' [לר"א מלוניל] תפלה כ).

מבנה הברכה

ברכה זו פותחת בבקשה הנראית לכאורה ככפולה; "סלח לנו אבינו כי חטאנו", ולאחר מכן "מחל לנו מלכנו כי פשענו". גם התארים המתחלפים - בתחלה "אבינו" ואחרי כן "מלכנו" צריכים באור.

רבי יהונתן איבשיץ מבאר זאת כך: כל עוד לא הרבה האדם לחטא הרי הוא בבחינת בן, ואולם כאשר הוא מרבה לחטא יורד הוא לבחינת עבד. ולטובתו הדבר: אמנם אין פאהבת אב לבנו, אולם מאידך בן החוטא כלפי אביו דינו חמור מדין עבד החוטא למלכו. שהרי החמירה התורה בענישו של בן סורר הממרה את פי אביו והטילה עליו ענש מיתה (דברים כא יח-כא).

לכך, בתחלה אנו מבקשים "סלח לנו אבינו כי חטאנו" - כי כל עוד לא הרבינו לחטא יכולים אנו לבקש מה' יתברך שירחם עלינו כאב על בנים ויסלח לנו, כלומר ימחק את חטאינו כאלו לא חטאנו (הסליחה היא עקירת החטא למפרע). ואז מוסיפים ומבקשים: "מחל לנו מלכנו כי פשענו" - שאף אם הרבינו לחטא עד שה'חטא' גדל והפך לפשע, ואיננו זכאים לבקש סליחה מלאה כבנים, מבקשים אנו לכל הפחות מחילה כעבדים, כלומר, שיחליש את רשם החטא ויקל עלינו את מרוק עוונותינו ("ערות דבש ח"א דרוש א בברכת סלח לנו").

מהות הברכה

מדרכי התשובה שלאחר ששב האדם בתשובה שלמה על חטאיו, עליו להתפלל שימחל לו הקדוש ברוך הוא על עוונותיו. כפי שכתב רבנו יונה ב'שערי תשובה' (א מב) שהעקר החמשה עשר מעקרי התשובה הוא: "יתפלל אל ה' ויבקש רחמים לכפר את כל עוונותיו". אף הרמב"ם (תשובה ב ד) הזכיר את התפלה כאחת מדרכי התשובה: "מדרכי התשובה להיות השב צועק תמיד לפני השם בבכי ובתחנונים". לפיכך אחר ברכת התשובה, מתפללים אנו לפני ה' שאף אם הרבינו לחטא, אחר ששבנו בתשובה יסלח וימחל לנו על חטאינו ופשעינו ('שפתי חיים' - ר'נת חיים' שמור'ע עמ' קז).

בנוסף, במצות התשובה מנה הרמב"ם (תשובה ב ב) ארבעה חלקים עקריים: א. עזיבת החטא. ב. קבלה לעתיד שלא לחטא. ג. חרטה על החטא. ד. ודאי. בברכה זו אנו משלימים את מצות התשובה בכך שאנו מתוודים על חטאינו, באמרנו: "סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלכנו כי פשענו". סגנון זה מיוחד רק לברכה זו ונועד כדי לקיים מצות ודאי, שהלא בשאר הבקשות אין מפרטים את הצרף האישי שלנו בקיום הבקשה. שאין אנו אומרים לדגמה: 'רפאנו ה' כי חולים אנו'; 'ברך עלינו... כי זקוקים אנו לכך' ('עלת תמיד' פרק כב; 'שפתי חיים' - ר'נת חיים' שם).

הבאה על הלב בברכת 'סלח לנו'

נהגו ישראל להכות על לבם בשעת אמירת הודוי, כמבאר במדרש (קה"ר ז ט) שבכך כביכול מאשימים אנו את הלב שגרר אותנו לעבר עברות (מגן אברהם' תרו ג). על פי זאת נהגו להכות על הלב בברכה זאת, באמירת 'חטאנו ופשענו' כבאמירת ודאי (סדור היע"צ בשם הש"ל' בברכת סלח לנו; 'מקור חיים' בס"י קטו).

יש שכתבו שבמים שאין אומרים בהם תחנון, לא יכה על הלב בברכה זו. שכן בכך נראה כמתודה בזמן שאין מתוודים (סדור היע"צ ו'מקור חיים' שם; פרוש' עיון תפלה' שבסדור 'נהורא השלם' בדיני ערבית למוצאי שבת). ואולם, מנהג העולם הוא להכות על הלב בברכה זו אף במים שאין אומרים בהם תחנון (מרא דשמעתא - עטרת יהושע' אות לא).

בגנת אמן

אמת שיש להודות לה' על שהוא מרבה לסלח, והלואי שיסלח גם לנו על עוונותינו.

אחת שאלתי

שאלה בהלכות ברכות ואמן

שאלה: שלוש פעמים בכל יום אנו מבקשים מחדש סלח לנו, כביכול אנו סמוכים כי באמירת ברכה זו יתפירו חטאינו. ויש להבין איך הבקשה מתישבת עם דברי המשנה (יומא פה ב): "האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקים בידו לעשות תשובה".

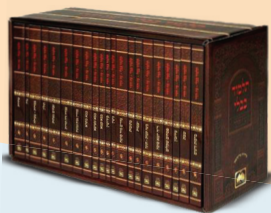
השאלה והתשובה מעלון פרשת תרומה:

השאלה: שני בני אדם התפללו שחרית של שבת וטעו והתחילו לברך 'אתה חונן'; שניהם שמו לב לטעותם בעודם אוחזים באותה התבה, ובכל זאת - על האחד לסיים את הברכה כלה כבחל, ועל השני להמשיך מיד בתפלה של שבת, הא כפיצד?

התשובה: כתב השלחן ערוך (או"ח רסח ג) כי מי שטעה והתחיל לומר 'אתה' על דעת להמשיך כבתפלת החל - 'אתה חונן', ימשיך ואמר את ברכת 'אתה חונן' עד סופה. אולם מי שאמר 'אתה' בלא כונה כלל, אפילו הוא עומד בתפלת שחרית ומוסף של שבת, שברכה אמצעית שלהן אינה פותחת ב'אתה' כלל, בכל זאת ימשיך בתפלת השבת. לפי שנחשב שטעה והתחיל בשחרית של שבת 'אתה קדשת' או 'אתה אחד', שדינו להמשיך בברכה שעומד בה כרגיל.

תשובות נתנו לשלח לפקס
שמוספרו 08-9746102
או לכתבת המייל: 9139191@gmail.com

בין הפותרים נכונה יגדל
א"ה ש"ס עז והדר
מתמידים. ההגדרה
תתקדם מדי שבוע ביום
שלישי שלאחר הופעת
העלון. התשובה ושם
הזוכה יפרסמו א"ה
בעלון פרשת פסודי.

הזוכה בהגרלה שהתקיימה בין שולחי התשובות
לשאלה שהופיעה בעלון פרשת תרומה, היא:
משפחת ברליון מהר נוף ירושלים

וכאשר תקום מן הספר, תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקימו

מאוצרות אמונים

מעלת הברכה הנענית באמן

המברך יכון לצאת ידי חובת ענית אמן

על חשיבותה של האמן בעבור הברכה ובעבור המברך אותה, נוכל ללמד אף מההלכה המפרשת בדברי הרמ"א בהלכות ברכת המזון (או"ח קסז ב): "אם רבים מסבים, יכונו לבם לשמע ברכה [ברכת המוציא] ויענו אמן, והמברך יכון לצאת ידי חובתו מפני כבודו, מאחר שאין אדם עונה אמן על ברכת עצמו, על המברך לכון לצאת ידי חובת ענית אמן על ברכתו בשמיעתה מפני העונים."

לכאורה, הלא המברך ברך את הברכה כלה, ומפני מה הוא צריך לכון לצאת ידי חובת אמן מפני השומעים?

באר המ'שנה ברורה' (שם ס"ק כ): ענית אמן מחשיבה ומרוממת את הברכה, לפיכך אף המברך לא יסתפק באמירת הברכה, אלא יכון לצאת ידי חובת ענית אמן על ברכתו. ואלו דבריו: "לפי שענית אמן גם כן מכלל הברכה היא, ואף על גב דהוא ברך כבר בעצמו, מכל מקום על ידי שעונים אמן עליה הברכה חשובה יותר, ולכן נכון לכתחלה לכון לצאת בענית אמן שעונה העונה."

אין פחות משנים שעונים אמן

המקובל רבי עמנואל חי ריקי כתב כי להלכה המורה למברך לכון לאמן שעונה השומע, נתן למצא סמך בדרשת חכמים המפרסמת (שבת קט ב) על לשון הכתוב (ישעיהו כו ב): "פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמונים" - "אל תקרי שמר אמונים אלא שאומרים אמן". בכך שנקטו חכמים 'שאומרים אמן' - לשון רבים, ולא 'שאומר אמן', באו ללמדנו את ההלכה האמורה: כיון שהאדם אינו יכול לענות אמן על ברכת עצמו, עליו להקשיב ל'אמן' שעונים אחריו ובכך לצאת ידי חובת ענית אמן. מתוך כך יוצא שבעת ענית אמן על ברכה יש לכל הפחות שנים 'שאומרים אמן' על כל ברכה - המברך והעונה אמן, ועליהם נאמר: 'שאומרים אמן' (אדרת אליהו שבת קט ב).

אגרת אמונים

מכתב מקורא נאמן

לכבוד מערכת 'וכל מאמינים',

ישר כחכם על ההתנדשות הנפלאה בכתיבת העלון ובעריכתו. בסיעתא דשמיא הצלחתם להחדיר בכל פנה בתבל את חשיבות ענית אמן ואת כל המעלות הנפלאות שבאות יחד עם ההקפדה על ענית אמן. ועתה עם התנדשותכם כה יתן ה' וכה יוסיף שתשרה ברכה במעשי ידיכם.

ברצוני להודות לכם על כי בזכותכם אני זוכה להקפיד על ענית אמן. התחלתי בכך רק בעקבות שקראתי בעלונכם על חשיבות הענין. לאחרונה התעוררתי לשים לב במבט לאחור כי מאז שאני מקפיד על ענית אמן כראוי, התחלתי לראות שפע גדול וסיעתא דשמיא עצומה בכל מעשי ידי. הפרנסה באה בהרחבה, וכמה קשיים שבמשך שנים היו חלק מחיי נעלמים אט אט. בסיעתא דשמיא איכות חיי השתפרה להפליא.

מדי מוצאי שבת אנו פותחים את השבוע החדש באמירת הפסוק (בראשית כז כח): "ויתן לה האלקים מטל השמים ומשמני הארץ". ראשי התבות של: "ויתן לה האלקים מטל השמים ומשמני" הם בגימטריה תשעים ושתים כגימטריה של 'אמן' עם הכולל. ואם נחשב את ראשי התבות: "לה האלקים מטל השמים ומשמני הארץ", יעלו הם לגימטריה תשעים ואחת כמנין 'אמן' בדיק. יש בכך רמז למה שהבאתם בשם השל"ה הקדוש (מס' תמיד אות פ) שכל הברכה והשפע תלויים בענית אמן.

תחזקנה ידיכם לראות ברכה בקדוש שם שמים והאדרת ענית אמן בקרב בני ישראל!

בברכה,

י. ש. ג.

בורו פארק, גני יזרק.

נתן לשלח מכתבים

לפקס שמספרו 08-9746102

או לכתבת המייל: 9139191@gmail.com

אמן וברכות במשנת בעל ההלולא

צדיק באמונתו

'מאה ברכות' לרפואה שלמה

בספר 'פסקי תשובות' (סי' מו הערה 116) כתב שראוי לפרסם ברבים שפעם אחת בא לפני רבנו אדם גדול בתורה שתקפה עליו מחלתו ובקש חזק. אמר לו רבנו בהתרגשות גדולה שיתחזק באמירת מאה ברכות ויקפיד לכון בהן בכל תבנה ותבה.

ענית אמן אחר מי שברך לחולה

היה מעורר שבסיום אמירת תהלים לרפואת חולה, יאמר החזן 'מי שברך בקול ויקפידו המשתתפים להשאר באותה שעה ולענות אמן אחריו' (הליכות שלמה פ"ח הערה 61).

יום שעבר כראוי

לשאלת תלמידו איזה יום נחשב בעיניו כיום שעבר עליו כראוי, השיב: "יום שזכיתי בו לכון בכל שלוש התפלות את פרוש המלות כראוי" (שם פ"א הערה 16).

הגרש"ז אויערבך

ב' באדר תשנ"ה

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך נולד בכ"ג בתמוז תר"ע בשכונת 'שערי חסד' שבירושלים לאביו רבי חיים יהודה ליב, ראש ישיבת

המקבלים 'שער השמים'. היה מעמודי ההוראה בדור האחרון ושמש כסמכות הלכתית מרכזית לרבבות אלפי ישראל מהארץ ומהעולם.

במשך פארבעים ושיש שנים עד ליומו האחרון כהן כראש ישיבת 'קול תורה'. פסקיו ושעוריו יצאו לאור בספרים רבים, שרבים ראו אור לאחר פטירתו. נפטר בכ' באדר א' תשנ"ה. מאות אלפים לוה את מטתו בדרכה להר המנוחות בירושלים.

אתחיל אף יום

03-913-9191

קול אמונים - קו התכן של בני אמונים
חזקנים יומיים | ספרדים מרתקים | מגוון תכנים

